

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

formali intelligendi, sed non consistere in solo conceptu, quasi non requireret alia prærequisita saltem ex modo concipiendi distincta.

Punctum Difficultatis 2.

Solvantur Objectiones.

PRÆTER adlatas objectiones contra conclusionem secundam, restant et solvenda quæ magis impetunt conclusionem primam.

OBJICITUR I. Intellectio divina in sola processione consistit. Ergo & intellectio creata in sola actione. Anteced. probatur. Quia intellectio divina, considerari potest tam notionalis quam essentialis, utraque autem in processione consistit, ut probatur. Quia intellectio notionalis dicit processionem seu originem activam, & processionem passivam, seu verbum divinum, quæ intellectio, non consistit in verbo seu termino. Quia prius intelligitur Pater, actu intelligens, quam producens verbum: cognitio etiam essentialis, consistit in operatione, & non in termino.

RESPONDETUR. Hanc difficultatem pendere ab illa, quæ examinatur in materia de Trinitate, quodnam scilicet sit principium immediatum, formale, ut Quo processionum in divinis. Interim videamus quid sit directe respondendum. *Hinc*

RESPONDET imprimis recentior Suarez. Negando consequentiam, disputatam dat, quia pater non intelligit per verbum, imo quando illud producit, jam supponitur esse intelligens, non enim illud produxit ex necessitate intelligendi, seu ut intelligat, sed ex fecunditate intelligendi, seu quia intelligit, hinc pater non intelligit per verbum. Creatus autem intellectus intelligit per conceptum seu terminum. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Instauraturque sic argumentum. Pater non per verbum intelligit, sed cum illud producit, supponitur jam intelligere. Rursus Pater non intelligit per verbum, Ergo quando producit verbum creaturæque etiam supponitur intelligens actione, Ergo ulterius, non ideo illud producit ut intelligat, sed quia intelligit actione.

RESPONDET II. Oviedo. Pater non tantum est potens intelligere, quatenus potest percipere objectum, quod est illi commune cum aliis personis, sed potens est intelligere notionaliter producendo verbum consubstantiale, habens tamen diversam personalitatem; Quod subsistere nequireret, si Pater non haberet verbum distinctum à se, quod sit terminus cognitionis notionalis Patris. In creatis verò nulla est ratio quæ cogit imò neque permittat verbum aliquid assignari productum per cognitionem formalem, quod ad rationem formalem cognitionis non pertineat. *Hæc responsio*

NON SATISFACIT. Supponit enim dari

notionalem cognitionem, quæ si non aliud est quam cognitio, communis reliquis personis affecta personalitate non solvitur argumentum quia ipsa ratio personæ Patris quæ talis, nihil habet formalitatis, quæ sit cognitio, consequenter adhuc verum erit, rationem cognitionis, stare in ipsomet actu secundo, non autem in termino illius: consequenter etiam creata cognitio, stabit in actione non autem in termino, si autem aliquid aliud per notionalem cognitionem intelligitur, nempe cognitio appropriata Patri non aliis personis, vi cuius aliquid intelligat Pater, quod non intelligant aliæ personæ, talis intellectio notionalis rejicitur à Theologis. Deinde concedo ad solvendas processionem divinas, debere admitti verbum distinctum realiter à Patre, sed inde non sequitur, quod in divinis, non stet cogitatio in processione. Concedo in creatis non dari necessitatem ad producendum verbum subsistens, sed inde non sequitur, quod sicut in divinis in processione consistit intellectio, sic non consistere in creatis. Concedi item potest, in creatis, non pertinere verbum ad rationem formalem cognitionis, sed tanquam terminum illius intellectus & partum. Inde autem non sequitur sicut in divinis, ita & in creatis, intellectio non stare in processione, & in productione verbi. *Hinc aliter*

RESPONDETUR. Intellectio communis omnibus personis, de fide est, quod in processione non consistat: Quia illa, est ipsamet natura divina communis, cui nullo modo competit, habere productionem, cum sit improducta. Distinguendo autem actum primum intelligendi in Deo ab actu 2do, prioritas illius concedi ex modo concipiendi potest, sed non cum prædicato productivi. Quia natura divina etiam ex modo concipiendi, non potest dici producta, tribuimusque actum secundum intelligendi DEO, seculis imperfectionibus, qualis esset si conciperetur producta. Instantia de intellectio personalis stat contra oppositas, idque ideo, quia intellectio personalis, stat in ipsa ratione termini seu verbi producti. Ergo & nostra intellectio, in termino debet stare. Quod autem dictio, stet in processione, aliud est. Quia cum dictio sit ipsa processio Ut Quo sumpta, sicut sine se, ipsamet dictio, esse non potest, ita nec sine processione, sed inde non sequitur, intellectio in divinis stare in processione, Quia dictio licet sit de linea intellectus, non aliud tamen importat, quam actuale exercitium locutivitatis paternæ, de quo fusius prima parte, estq; ratio Ut Quo, productionis verbi seu intellectus personalis, quod nos concedimus etiam illi actioni creatæ (si detur) quæ est productiva verbi mentis.

OBJICIUNTUR II. Paritatis aliquæ.

PRIMA PARITAS. Modus localis non in termino, sed in actione consistit, Ergo & intellectio.

† (P)

Re-

RESPONDETUR. Disparitatem esse Quia nisi in ipsa actione staret motus, non posset aliud haberi in quo ille salvetur, non enim posset salvari in termino, hic enim vel est quies, adeoque negatio motus, vel ubi, quod etiam quantum est de se, nullo modo importat motum. Nulla autem talis ratio urget, ut ponatur intellectio in actione, imò, ut dictum rationes in oppositum urgent.

SECUNDA PARITAS. Volitio consistit in actione Ergo & intellectio. Antecedens probatur. Quia volitio est libra, libra autem non esset, si in termino consisteret, quia terminus non potest non sequi actionem, adeoque non est indifferens, ad esse & non esse.

RESPONDETUR. Suppositionem consequentem non esse destructivam libertatis, sed ipsum actuale exercitium ejusdem. Terminus autem ille non posset non esse tantum ex suppositione consequenti, hinc quamvis volitio in termino consisteret adhuc salvaretur volitionis libertas. Deinde in ipsa volitione duo possunt distingui, Actio productiva volitionis, & ipsa volitio producta; nego ergo volitionem stare in actione illa productiva, & sicut supposito quod sit actio, non potest non esse, nec hoc præjudicat libertati, ita nec præjudicabit libertati termini, quod supposita actione non possit non esse.

OBJICITUR III. Per actionem constituitur principium intellectivum, vivens in actu secundo, vita intellectuali. Ergo de ratione intellectio est, tantum actio, & non terminus.

RESPONDETUR. Per actionem scilicet constitui principium intellectivum vivens, tanquam per rationem tendendi ad formam vitalem, non autem, tanquam per formam & ultimum complementum vitale, per intellectio nem autem constituitur tanquam per formam vitalem. Sic v. g. possessio rei, non est ipsa sententia ad possessionem, sed ipsa res possessione habita, est possessio, cum ergo intellectio, sit possessio objecti vitalis, non tendentia ad illam possessionem, quæ est actio, erit illa possessio, adeoque actio non erit intellectio, sed ipsa res possessione habita, seu terminus qui est possessio intentionalis objecti. Quod ipsum sic ulterius proponitur: In esse actuali vitæ, duo considerari possunt. Primum Ratio reducendi sese in actum secundum. Secundum spectari potest, ipse actus secundus. Ratio reducendi sese in actum secundum, tribui debet actioni; ratio autem ipsius actus secundi, debet tribui illi termino, qui respondet illi rationi, reducendi actum primum, in actum secundum, sic ergo, & intellectio, cum sit actus secundus vitæ intellectualis; non debet tribui rationi, reducendi intellectum in actum primo, ad esse intellectivi in actu secundo, sed debet tribui ipsi actui secundo, qui est terminus illius actionis. Unde ratio reducendi sese in actum secundum ut quo, dupliciter sumi pot-

est, primo pro ipsa forma quæ est actus secundus, & in hoc sensu ipsa actio non est hæc forma, sed terminus illius, secundò pro ipsa actione ut quo, & formali producendi illam ipsam formam, producendi illum ipsum actum 2dum, & hoc sensu actio, & Ratio reducendi in actum secundum.

Punctum Difficultatis 3.

An intellectio consistat in Qualitate producta.

DICENDUM est. *Intellectionem creatam consistere in Qualitate producta.* Est conclusio Authorum supracitatorum.

PROBATUR I. Quia intellectio consistere debet in aliquo, non consistit formaliter in actione ut probatum est, Ergo in termino illius, nihil enim tertium inveniri potest.

PROBATUR II. Pone quamlibet actionem, & non pone representationem objecti, & eorum prædicatorum quæ res continet, non intelliges rem. Ergo intellectio in eo stat, quod est illa representatio, quam dicimus esse terminum. Idem sic aliter proponitur, in illo consistit intellectio, quod negat non intellectio, sed non intellectio, nihil aliud importat, nisi non esse in mente prædicata rei representata. Ergo intellectio representationem importabit, sed qualitas illa producta est representatio, non enim actio est representativa ut dictum. Ergo in qualitate illa stabit intellectio.

PROBATUR III. Impossibile est transire à contradictorio ad contradictorium sine sufficienti mutatione, Ergo nec sine illa transibitur à non esse intelligentis ad esse intelligentis, sed nisi ponatur intellectio stare in dicta qualitate, nulla dabitur sufficiens mutatio, Ergo in illa debet stare intellectio.

Ex quo ulterius Inferes, non esse possibile, ut producatur creata intellectio, quæ non habeat rationem verbi producti representationem objecti, &c. Ratio est, quia ratio representationis, speciei que expresse, itemque ratio verbi mentis, intra intellectionem, vel sunt idem realiter, vel non sunt, si sunt idem realiter. Ergo unum illorum posito, ponetur & aliud, si autem non sunt idem realiter. Ergo tu multiplicas Entia sine necessitate, attendendoque ad definitionem speciei expresse, & verbi mentis, facile inferetur identitas.

Clarè id docet S. Thomas prima parte questionis 27. articulo primo in (.) ubi dicit: qui cumque intelligit ex hoc ipso quod intelligit, procedit aliquid intra ipsum quod est conceptio rei intellectæ.

OBJICITUR I. Intellectio Divina, quæ est ipsamet natura Divina, non est productiva verbi mentis, nec est cum illo idem, Ergo nec idem erit intellectio creata.

RE.